

PODZIAŁ ZIEM POLSKICH POD OKUPACJĄ NIEMIECKĄ I RADZIECKĄ W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

1. Układ Z 28.09.1939 — między ZSRR a III Rzeszą, był podstawą prawną do wprowadzenia nowej administracji na ziemiach polskich. Linia demarkacyjną (rozgraniczającą) była linia rzek: Pisa — Narew — Bug — San.

Linia demarkacyjna rozgraniczająca tereny zajęte przez wojska ZSRR i Rzeszy, wyznaczona 28.09.1939 r., nie pokrywała się z postanowieniami układu Ribbentrop- Mołotow. Linia ta przesunęła się na wschód - Niemcy otrzymały część województwa warszawskiego i lubelskiego, a ZSRR rozciągnął swoje wpływy na Litwę.

2. Terytorium zajęte przez wojska niemieckie

a) podział administracyjny wprowadzony na podstawie dekretów z 8 i 12 października 1939 r

- tereny bezpośrednio wcielone do Rzeszy — rozwinięte gospodarczo województwa: poznańskie, pomorskie, część łódzkiego z Łodzią, część warszawskiego; kilka powiatów kieleckiego i krakowskiego. Utworzono 4 okręgi administracyjne: (1) Prusy Wschodnie (2) Prusy Zachodnie-Gdańsk (3) Okręg Śląski (4) Okręg Poznański (od 29.01.1940 — Okręg Warty). Po 22.06.1941 r. Suwalszczyznę włączono do Prus Wschodnich,
- tereny okupowane przez III Rzeszę — Generalne Gubernatorstwo (GG) powstało dekretem z 12.10. 1939 r. Zostało podzielone na dystrykty: (dekretem z 26.10.1939 r.): (1) krakowski (2) warszawski (3) radomski (4) lubelski. Po 22.06.1941 powstał (5) Galicja Wschodnia (dystrykt lwowski lub galicyjski). Stolicą Generalnego Gubernatorstwa (GG) był Kraków, na jego czele stał **Hans Frank**.

3. Tereny zajęte przez ZSRR

- obszar podzielono na 2 części: północną — Zachodnia Białoruś; południową — Zachodnia Ukraina,
- 10.10.1939 r. ZSRR wysunął ultimatum w stosunku do Litwy, na skutek którego Litwa zgodziła się na wybudowanie eksterytorialnej linii kolejowej oraz na stacjonowanie na terytorium Litwy garnizonu radzieckiego. W zamian za to **do Litwy przyłączono Wileńszczyznę**.
- **22.10.1939 r. odbyły się sfingowane wybory do Zgromadzeń Ludowych** Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainy — odbyły się w atmosferze terroru przy współudziale NKWD. Nowo wybrane Zgromadzenia zwróciły się z prośbą do Rady Najwyższej ZSRR o włączenie tych ziem do ZSRR.
- **Na początku listopada 1939 r. Zachodnia Ukraina (1.11.) i Zachodnia Białoruś (2.11.)** zostały **włączone do ZSRR**. Ziemie te weszły w skład ZSRR jako republiki radzieckie. **2.11.1939 dekret o obywatelstwie** — wszyscy mieszkańcy otrzymali obywatelstwo radzieckie (konsekwencją m.in. służba w armii radzieckiej). Cała ludność zamieszkująca tereny wschodnie, bez względu na narodowość, odgórnie została uznana za obywateli ZSRR — podlegała prawu radzieckiemu. W konsekwencji jakiegokolwiek działania zmierzające do odzyskania państwa polskiego było postrzegane jako wystąpienie przeciwko ZSRR i uznawane za zdradę stanu. Sytuację pogarszał fakt, iż konstytucja ZSRR nie zezwalała na posiadanie podwójnego obywatelstwa. Ogółem ZSRR zajął 51,6% terytorium Polski.